INTEGRALE SAMENWERKING TER ONDERSTEUNING VAN ARMOEDE

KWALITATIEF ONDERZOEK NAAR DE SAMENWERKING TUSSEN PARTNERS BINNEN DE KETEN

NOVEMBER 2021

GGD Limburg-Noord

AANLEIDING

Armoede in Nederland

In 2018 hadden 584 duizend van de bijna 7,4 miljoen Nederlandse huishoudens een inkomen onder de lage-inkomensgrens. Dit betekent dat bijna 8% van de Nederlandse bevolking in armoede leeft. Dit percentage huishoudens met een laag inkomen in Nederland is nu voor het derde jaar op rij gelijk gebleven, wat de ernst en het structurele karakter van het armoedeprobleem in Nederland aantoont.

De keten ter ondersteuning van armoede

Het is belangrijk om goede hulp en ondersteuning aan deze doelgroep te bieden. Deze hulp en ondersteuning komen van verschillende samenwerkingspartners. Al deze partners vormen samen de keten ter ondersteuning van armoede. Dit is dus het netwerk van alle partners die ondersteuning bieden aan mensen die in armoede leven.

Integraal samenwerken

Aangezien verschillende partners betrokken zijn bij de keten ter ondersteuning van armoede, is een integrale samenwerking tussen deze partners nodig om de best mogelijke hulp en ondersteuning te bieden. Onder een integrale samenwerking wordt verstaan dat alle partners samen werken met elkaar en dat ze hun processen, werkwijze en expertise op elkaar af stemmen om tot een gezamenlijk plan/hulp voor de doelgroep te komen.

De uitdaging

De uitdaging is hoe we mensen die in armoede leven beter kunnen ondersteunen. Een belangrijke eerste stap hierbij is om inzicht te krijgen in de gehele keten ter ondersteuning van armoede. Voor dit onderzoek is keten rondom armoede in Weert genomen. Waarbij in twee fases interviews zijn gehouden met de relevante ketenpartners.

Onderzoeksvraag:

“Hoe ziet de keten ter ondersteuning van armoede in Weert er uit en hoe functioneert deze?”

METHODE

2 Fases van interviews met relevante partners

Voor dit onderzoek is kwalitatief onderzoek gedaan door middel van individuele interviews, opgedeeld in twee fasen. Fase 1 stond in het teken van het identificeren van de 21 relevante partners en het in kaart brengen van de keten ter ondersteuning van armoede. Fase 2 had als doel om de aard van de huidige integrale samenwerking tussen de 10 geïnterviewde partners in kaart te brengen.

Fase 1 Selecteren en kort telefoongesprek

In deze fase werden relevante partners geïdentificeerd, het contact gelegd en een kort telefoongesprek met 3 vragen gevoerd om inzicht te krijgen in de keten.

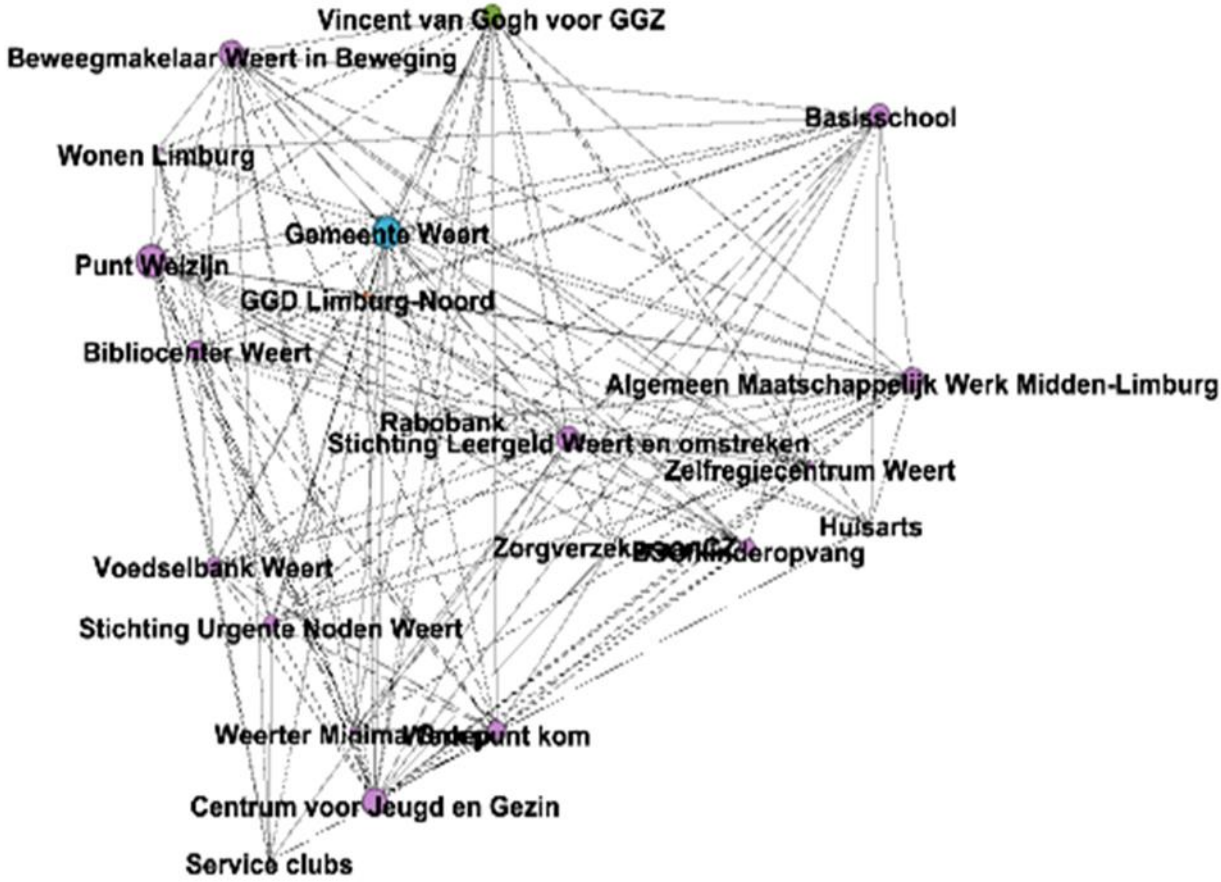
Fase 2 Diepgaande semi-gestructureerde

In deze fase werden vragen gesteld op basis van de vier hoofconcepten van integrale samenwerking. Te weten: delen, kwaliteit van samenwerking, besef van wederzijdse afhankelijkheid en kennis, ervaring en naamsbekendheid.

RESULTATEN FASE 1

De keten ter ondersteuning van armoede in Weert

In de figuur hiernaast is de volledige keten ter ondersteuning van armoede in Weert zichtbaar gemaakt in een grafentheorie. Het toont alle 21 met elkaar verbonden partners rond het thema armoedehulp in Weert. Hoe groter het knooppunt, hoe groter deze partner in dit netwerk is. Hoe meer connecties dit knooppunt heeft, hoe centraler deze partner in het netwerk staat. De grootste partners in dit netwerk zijn de gemeente Weert, Punt Welzijn, het Centrum voor Jeugd en Gezin en Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg.

RESULTATEN FASE 2

DELEN			
+	+	-	-
Iedere partner weet wat hij/zij moet doen, en neemt zijn en andermans werk serieus.	Waar de partners elkaar nodig hebben, wordt contact gezocht om hun expertise te delen, en om taken uit te besteden.	Alle partners hebben hun eigen persoonlijke waarden, maar een gedeelde set van waarden ontbreekt. Hoogstwaarschijnlijk vanwege de verschillende perspectieven die ze hebben ten aanzien van de doelgroep (bijvoorbeeld een zakelijk versus een welzijnsperspectief).	Er heerst een gebrek aan gedeelde planning. Hoewel sommige partners elkaar veelvuldig raadplegen, vindt daadwerkelijke samenwerking aan gezamenlijke projecten slechts incidenteel plaats. In plaats daarvan ontwikkelden de meeste partners individueel afzonderlijke projecten, die vergelijkbaar van aard zijn.

KWALITEIT VAN SAMENWERKING			
+	+	-	-
Er heerst vertrouwen en respect tussen de verschillende partners. Ze voelen zich vertrouwd en gaan op een respectvolle manier met elkaar om.	De kwaliteit van de onderlinge communicatie is goed. De communicatie tussen de partners is open, eerlijk en transparant.	Geen hoge kwantiteit van communicatie. Verschillende partners gaven aan behoefte te hebben aan meer communicatie met elkaar.	Er heerst een gebrek aan bewustzijn over wat elke partner doet. De meeste partners kennen de perspectieven en bijdragen van de andere partners niet precies. Het is niet bekend waar elke partner voor staat, welke projecten ze uitvoeren en waarom dit project wel of niet werkte.

RESULTATEN FASE 2

BESEF VAN WEDERZIJDSE AFHANKELIJKHEID

+	+	-
Bijna alle partners beschouwen hun gezamenlijke impact op de doelgroep als groter dan hun individuele impact.	Alle partners gaven aan voorstander te zijn van collectieve actie.	Niet alle partners zijn daadwerkelijk van elkaar afhankelijk. Dit maakt het moeilijker om samen in actie te komen, omdat dit niet voor elke partner nodig is. De onderlinge afhankelijkheid is dus niet gelijk verdeeld.

KENNIS, ERVARING EN NAAMSBEKENDHEID

+	-
Alle partners vinden hun gedeelde kennis en ervaring erg belangrijk om de doelgroep zo goed mogelijk te helpen. Alle partners waren het er over eens dat kennis nodig is om hulp op maat te geven, en dat ervaring nodig is om elkaar te vertrouwen en de doelgroep op de juiste manier te benaderen.	Naamsbekendheid van een partner kan een negatief effect hebben op zowel de doelgroep als op de andere partners. Zodra een partner een negatieve naamsbekendheid heeft, is het moeilijk om daar vanaf te komen. Sommige partners zijn bang voor een negatieve naamsbekendheid, wat zou kunnen leiden tot minder samenwerking met andere partners.

CONCLUSIE

Gesteld kan worden dat er geen sprake is van een volledige integrale samenwerking momenteel. Dit kan worden geconcludeerd omdat op alle vier de thema's van integrale samenwerking verschillende zwaktes werden aangetoond: gebrek aan gedeelde waarden, gebrek aan gedeelde planning, gebrek aan kwantiteit van communicatie, gebrek aan onderlinge afhankelijkheid en gedeelde zorgen over naamsbekendheid. Dit zijn de belangrijkste factoren die momenteel de integrale samenwerking belemmert.

AANBEVELINGEN

Verbeter de **communicatie** tussen de partners. Organiseer bijvoorbeeld een wekelijks inloopuurtje. Door deze laagdrempelige ontmoetingsplek ontstaat de mogelijkheid om hier meer informatie te delen, of vragen te stellen aan elkaar. Zie ook de tips van Movisie op het onderwerp integraal samenwerken.

Ontwikkel een **sociale kaart**. Hierop zouden alle partners duidelijk kunnen delen waar ze voor staan, wat hun perspectieven zijn en wat ze daadwerkelijk bijdragen aan de doelgroep. Zo moet het duidelijker worden wat en hoe elke partner iets doet voor de doelgroep.

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door Eline Nauta (Masterstudents Health Education and Promotion) van de Universiteit Maastricht gedurende de periode april-juli 2021, onder begeleiding van Francine Schneider (Maastricht University) en Carla Maessen (GGD Limburg-Noord).

Deze factsheet is een samenvatting van:

"The integral collaboration between stakeholders within the support chain cycle of poverty. A qualitative research"

Master thesis Eline Nauta

Meer info?

Kijk op www.ggdlimburgnoord.nl/kennisplein of mail naar onderzoek@vrln.nl

GGD Limburg-Noord

ONDERDEEL veiligheidsregio limburg-noord